

Konkurransklagenemnda

Konkurransklagenemndas avgjørelse V07/2019 15. november 2019

Sak: 2019/470

Klager: Dagens Næringsliv v/Jonas Solgård

Konkurransklagenemndas medlemmer:

Karin Fløistad, Elisabeth Styrvold Wiggen og Tore Lunde

1 Sakens bakgrunn

- (1) Saken gjelder klage over Konkurransetilsynets avgjørelse om avslag på innsyn i dokument 1 til 4 i Konkurransetilsynets sak 2019/238 av 28. juni 2019. Saken og dokumentene har vært avskjermet fra innsyn i sin helhet med hjemmel i offentleglova § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. Klager har derfor ikke kjennskap til hva saken og dokumentene det begjæres innsyn i omhandler.
- (2) Konkurransetilsynet mottok klage på avslaget fra Jonas Solgård i Dagens Næringsliv (heretter «klager») 1. juli 2019. Konkurransetilsynet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble derfor oversendt Konkurransklagenemnda ved Konkurransetilsynets innstilling 19. juli 2019.
- (3) Etter forvaltningsloven § 34 annet ledd kan Konkurransklagenemnda prøve alle sider av saken. Dette betyr at nemnda kan prøve både faktum, saksbehandling, rettsanvendelse og skjønn. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd første punktum kan nemnda treffe nytt vedtak i saken.

2 Klagernes og Konkurransetilsynets anførsler

2.1 Klagernes hovedanførsler

- (4) Klager har i hovedsak gjort gjeldende at:
- (5) Offentleglova § 12 c gir ikke hjemmel for å unnta hele dokumentet. Unntaksbestemmelsen som avslaget er hjemlet i er knyttet til opplysninger og ikke hele dokumentet. Det er videre kun adgang til unntak dersom opplysningene som blir unntatt «*utgjør den vesentlegaste delen av dokumentet*».
- (6) Det er videre kun adgang til å gjøre unntak der det er et reelt behov for unntak som veier tyngre enn hensynet til offentlig innsyn. Den nye offentleglova har et klart mål om mer åpenhet rundt forvaltningens saksdokumenter.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

2.2 Konkurransetilsynets anførsler

- (7) Konkurransetilsynet har i hovedsak gjort gjeldende at:
- (8) Dokumentene inneholder opplysninger som er av en sensitiv forretningsmessig karakter. Det er Konkurransetilsynets vurdering at det er nødvendig å unnta dokumentene fra offentlig innsyn da slikt innsyn vil kunne medføre et økonomisk tap for det foretaket som opplysningene gjelder. Det bemerkes at også foretaket selv er av den oppfatning at innsyn i dokumentene i denne saken vil medføre en risiko for økonomisk tap for foretaket.
- (9) De sensitive opplysningene utgjør de vesentligste delene av samtlige dokumenter det er begjært innsyn i. Det er etter Konkurransetilsynets vurdering derfor ikke mulig å gi delvis innsyn i dokumentene uten at det oppstår fare for økonomiske tap for den opplysningene gjelder. Etter Konkurransetilsynets oppfatning er det derfor nødvendig å unnta dokumentene i sin helhet i medhold av offentleglova § 13, jf. offentleglova § 12 bokstav c.
- (10) Merinnsyn etter offentleglova § 11 gjelder ikke for opplysninger som er underlagt taushetsplikt. Under enhver omstendighet vil de vesentligste delene av dokumentet i foreliggende sak, og dermed dokumentenes meningsbærende innhold, måtte unntas fra innsyn. Det er derfor ikke grunnlag for å praktisere meroffentlighet i denne saken.

3 Klagenemndas vurdering

3.1 Offentleglova § 13 førte ledd, jf forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2

- (11) Hovedregelen er at «[s]aksdokument, journaler og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov.» jf. offentleglova § 3.
- (12) Det følger av offentleglova § 13 første ledd at opplysninger som er underlagt taushetsplikt i lov eller i medhold av lov er unntatt fra innsyn. I henhold til forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 har forvaltningen taushetsplikt for opplysninger om «*tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.*» Taushetsplikten etter offentleglova § 13 jf. forvaltningsloven § 13 er imidlertid ikke til hinder for at opplysninger i en sak gjøres kjent for sakens parter, jf. forvaltningsloven § 13 b nr. 1
- (13) Det følger videre av veilederen til offentleglova¹ punkt 6.2.4 at:

«Føresegna stiller med andre ord krav både til arten av opplysningar – det skal dreie seg om næringsopplysningar – og til den eventuelle verknaden for konkurransen av at opplysningane blir gitte ut. Opplysningar om drifts- eller forretningstilhøve vil omfatte opplysningar som direkte gjeld utøving av næringsverksemd, slik som informasjon om produksjonsmetodar, produkt, kontraktsvilkår, marknadsføringsstrategiar, analyser, prognosar eller strategiar knytte til verksemda. Den sentrale avgrensinga av teieplikta ligg i vilkåret om at det må vere av «konkurransemessig betydning» for verksemda at opplysningane blir haldne hemmelege. For at opplysningane skal vere underlagde teieplikt, må det med andre ord kunne føre til økonomisk tap eller redusert gevinst for

¹ «Rettleiar til offentleglova» utgitt av Justis- og politidepartementet ved lovavdelingen 2009.

verksemda dersom dei blir kjende, anten direkte eller ved at konkurrentar kan utnytte dei.»

[...]

- (14) Det er også et moment i vurderingen hvordan den som opplysningene angår stiller seg til spørsmålet om konkurransemessig betydning².
- (15) Dokumentene det begjæres innsyn i er 4 dokumenter, alle dokumentene er e-poster. E-postene har Konkurransetilsynet registrert på sak 2019/238. Konkurransetilsynet har skjermet både saken, dokumentene, dokumenttitler og partene fra offentlighet, det er dermed kun saksnummeret og dokumentdato, samt journaldato som fremkommer av e-innsyn hvor klager har begjært innsyn.
- (16) De aktuelle dokumentene det begjæres innsyn i er e-poster sendt til og fra Konkurransetilsynet til diverse foretak. Opplysningene i e-postene knytter seg imidlertid til ett foretak. Foretaket har selv forklart at det vil kunne påføre foretaket et økonomisk tap om innholdet blir kjent i markedet, og at innholdet i e-postene er av konkurransesensitiv art.
- (17) Konkurranseskjagenemnda har vurdert om opplysningene i de aktuelle dokumentene kan påføre foretaket et økonomisk tap om opplysningene blir kjent, og nemnda kan ikke utelukke dette. Nemnda har i den forbindelse lagt særlig vekt på opplysningenes konkurransesensitive karakter, og det forhold at foretaket selv har forklart at det kan medføre en risiko for et økonomisk tap om opplysningene blir kjent.

3.2 Unntak for hele dokumentet

- (18) Unntaksadgangen etter offentleglova § 13 er i utgangspunktet knyttet til *opplysninger*, og det er konkrete opplysninger som kan unntas i den utstrekning lovens vilkår er oppfylt. Der det er gjort unntak for innsyn for deler av et dokument kan det imidlertid også gjøres unntak for resten av dokumentet, dersom de unntatte opplysningene utgjør "*den vesentlegaste delen av dokumentet*", jf. offentleglova § 12 bokstav c.
- (19) Konkurranseskjagenemnda oppfatter at selve e-postkorrespondansen gir uttrykk for det foretaket ikke ønsker at skal bli kjent i det aktuelle marked. Nemnda kan derfor ikke se at det bør trekkes ut opplysninger som ikke skal sladdes, men at de sensitive opplysningene utgjør de vesentligste delene av samtlige dokumenter det er begjært innsyn i. Konkurranseskjagenemnda legger derfor til grunn at det er nødvendig å unnta dokumentene fra innsyn i sin helhet i medhold av offentleglova § 13, jf. offentleglova § 12 bokstav c.

3.3 Offentleglova § 11 - merinnsyn

- (20) Selv om vilkårene for å unnta opplysninger fra innsyn er oppfylt, skal forvaltningsorganet likevel vurdere å gi helt eller delvis innsyn, såkalt merinnsyn, jf. offentleglova § 11. Dette gjelder ikke opplysninger som er underlagt taushetsplikt. Det er derfor kun for eventuelle andre opplysninger i dokumentene at merinnsyn skal vurderes. Innsyn bør gis dersom hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak, jf. offentleglova § 11 annet punktum.

---

² Lovavdelingens uttalelse 6. november 2014, JDLOV-2013-6908.

- (21) Konkurranseskilagenemnda legger til grunn at store deler av e-postene må unntas som taushetsbelagt informasjon. De øvrige opplysningene som ikke er taushetsbelagt i dokumentene, har etter nemndas syn ingen meningsbærende innhold, og nemnda legger derfor til grunn at behovet for offentlig innsyn ikke veier tyngre enn behovet for unntak for disse opplysningene. Etter en konkret vurdering finner ikke nemnda grunnlag for å gi merinnsyn i opplysningene i dokumentene som ikke er taushetsbelagt.

4 Avgjørelse

- (22) Konkurranseskilagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke følge.

- (23) Avgjørelsen er enstemmig.
- (24) Avgjørelsen er endelig og kan ikke påklages jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Dokumentet er godkjent elektronisk

■